

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 1Obdo/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620201204
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Janečková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:7620201204.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu ENERTEC s. r. o., Družstevná 833/5, Rimavská Sobota, IČO: 36 595 349, zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS s. r. o., Štefánikova 8, Bratislava, proti žalovanému BBF elektro s. r. o., Radlinského 17/B, Spišská Nová Ves, IČO: 36 177 245, zastúpenému Advokátska kancelária Hovan a Hospúdka, s.r.o., M. Gorkého 8, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 20.000,- eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/100/2022-903 z 30. novembra 2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 15Cb/46/2012-440 z 12. decembra 2017 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáha zaplatenia sumy 20.000 eur, ktorá predstavuje primeranú zľavu zo zaplatenej ceny diela, ktoré bolo zhotovené vadne, pričom žalovaný ako zhotoviteľ diela reklamované vady neodstránil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu. Napokon žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy štátu na účet súdu prvej inštancie.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 26. februára 2010 zmluvu o dielo č. 23/2/2010 (ďalej aj „ZoD“), predmetom ktorej bola výstavba fotovoltaickej elektrárne (ďalej aj „FVE“) podľa projektovej dokumentácie ARCH. Č. P1-1800-200, EČA: 1800/10, firmy RACIO-consult Košice, podľa ktorej rozsah diela mal byť totožný s rozsahom prác podľa položkovitej cenovej ponuky. V článku II ZoD sa zmluvné strany dohodli na zhotovení realizačného projektu, do ktorého budú zakreslené všetky zmeny podľa skutočného stavu vykonaných prác. Podľa zmluvy bol žalobca povinný vykonávať po celú dobu výstavby na stavbe inžiniersko-investorskú činnosť s tým, že meno zástupcu oznámi zápisom v stavebnom denníku. Zápisnicou zo dňa 22. marca 2010 mal za preukázané, že účastníci, ešte pred začatím výstavby diela riešili zmeny, ktoré sa týkali invertorov, rozdielných parametrov výstupného výkonu solárnych panelov uvedených v zmluve, v prospekte technických parametrov, výkonu elektrárne a dodávateľ tiež uviedol, že dodá iný typ transformátora a to od firmy ABB s minimálne rovnakými parametrami. Ďalej mal za preukázané, že bol vypracovaný realizačný projekt, ktorý bol aj schválený. So zreteľom na uvedené súd prvej inštancie vyslovil záver, že dielo nebolo vyhotovené podľa projektu uvedeného v zmluve o dielo, t.j. tvoriaceho podklad pre stavebné povolenie, ale na základe schváleného realizačného projektu a na základe osobných jednaní zmluvných strán dohodnutých zmien. Súd konštatoval, že z uvedeného je zrejmé, že ešte pred realizáciou diela došlo k zmene koncepcie technologickej časti elektrárne a v súvislosti s tým vyslovil názor, že tieto zmeny nie je možné považovať za skryté vady. Vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že vady diela neboli zistené ani po jeho spustení

do skúšobnej prevádzky dňa 17. júla 2010 a obsah zápisnice o odovzdaní a prevzatí diela zo dňa 30. júla 2010 potvrdzuje, že dielo bolo odovzdané bez väd. V súvislosti s reklamáciami väd diela, týkajúcimi sa odvádzania tepla z miestnosti NN-VN rozvádzača, VN transformátora a invertorov a nedodržania predpísanej kompenzácie účinníkov, súd prvej inštancie konštatoval, že reklamácie vady nešpecifikujú, iba odkazujú na výsledok, ktorý považuje žalobca za nedostatočný. Vyslovil názor, že všeobecné konštatovanie, že odvádzanie tepla z miestnosti je nevyhovujúce, nehospodárne, nespoľahlivé a že dielo nedodržuje predpísanú kompenzáciu účinníkov nedokazuje, že ide o vady diela. V súvislosti s vadou diela, týkajúcou sa rušenia prevádzkových zariadení elektrárne, a to konkrétne zabezpečovacieho a kamerového systému, ktoré malo byť podľa tvrdenia žalobcu spôsobené nedodržaním inštaláčného návodu - výstupné káble z invertorov na AC-strane a to ich netienením, poukázal súd na vyjadrenie spoločnosti ABB s. r. o., dodávateľa invertorov, ktorá uviedla, že spôsob inštalácie invertorov PVS 800, ako aj použité káble pre pripojenie uvedených invertorov na striedavej a jednosmernej strane je v zásade s odporúčaním výrobcov invertorov ABB Oy. So zreteľom na uvedené súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Výrok týkajúci sa náhrady trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 CSP a úspechom žalovaného v konaní. O trovách štátu rozhodol s poukazom na vznik trov za vyhotovenie znaleckého posudku a dopočutie znalca na pojednávaní, ktoré boli znalcovi zaplatené z prostriedkov štátu.

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/49/2018-504 z 19. apríla 2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie za stotožnenia sa so skutkovým a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie a s jeho odôvodnením (§ 387 ods. 2 CSP), keď konštatoval jeho vecnú správnosť. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, s odkazom na skutkový stav zistený pred súdom prvej inštancie a s poukazom na ustanovenie § 564 v spojení s § 440 ods. 12 Obchodného zákonníka, uviedol, že Obchodný zákonník bráni tomu, aby bol obchádzaný účel ustanovenia zákona o zodpovednosti za vady diela tým, že by sa objednávateľ mohol domáhať ujmy z vadného plnenia, napríklad cestou poskytnutia zľavy. V súvislosti s tým konštatoval, že v opačnom prípade by si totiž mohol objednávateľ zanedbávať svoje povinnosti súvisiace s prevzatím diela, notifikáciou väd diela a uplatňovaním reklamačných nárokov väd diela, spoliehajúc sa na nároky z iných právnych dôvodov. Odvolací súd uzavrel, že pokiaľ by súd prvej inštancie priznal žalobcovi žalobou uplatnený nárok na zľavu z vady diela, takéto rozhodnutie by spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci.

4. Na základe dovolania žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1Obdo/82/2018 z 20. novembra 2019 rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 15Cb/46/2012-440 z 12. decembra 2017 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/49/2018-504 z 19. apríla 2018 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

5. Dovolací súd dal za pravdu dovolateľovi, ktorý označil odôvodnenia obidvoch súdov, prvoinstančného, ako aj odvolacieho, za natoľko arbitrárne a rozporné, že zakladajú prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z obsahu samotnej žaloby nepochybne vyplýva, že sa žalobca domáha zaplatenia sumy 20.000,- eur ako primeranej zľavy z ceny diela po tom, čo žalovaný ako zhotoviteľ neodstránil vady diela v žalobcom stanovenej lehote 1 mesiaca. (§ 436 ods. 2 Obchodného zákonníka). So zreteľom na uvedené dovolací súd prisvedčil dovolateľovi, ktorý za nezrozumiteľný, iracionálny a evidentne nesprávny označil záver odvolacieho súdu vyslovený v odseku 45. jeho odôvodnenia a to, že Obchodný zákonník bráni tomu, aby bol obchádzaný účel ustanovenia zákona o zodpovednosti za vady diela tak, aby sa objednávateľ mohol domáhať ujmy z vadného plnenia, napríklad cestou poskytnutia zľavy (§ 440 ods. 2 Obchodného zákonníka). Žalobcom uplatnený nárok na zľavu z ceny diela je v zmysle § 564 Obchodného zákonníka v spojení s § 436 ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka nárokom z väd diela. Odôvodnenie odvolacieho súdu, a to konkrétne odseky 44., 45. a 46. však nasvedčujú záveru, že sa žalobca snažil dosiahnuť uspokojenie, ktoré je možné dosiahnuť iba uplatnením nároku z väd diela, uplatnením nároku z iného právneho dôvodu. Odvolací súd teda založil rozhodnutie na dôvodoch, ktoré vzhľadom na okolnosti súdnej veci nemajú žiadnu relevanciu. S uvedeným záverom, vyjadreným v odsekoch 44., 45., 46. odôvodnenia (ktoré nenasvedčujú tomu, že by posudzoval nárok ako uplatnený zo zodpovednosti za vady) potom nekorešponduje nasledujúci odsek 47. odôvodnenia jeho rozhodnutia, v ktorom konštatoval, že pokiaľ by súd prvej inštancie priznal žalobcovi žalobou uplatnený nárok na zľavu z ceny diela, takéto rozhodnutie by spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Závery, ktoré odvolací súd vyslovil v odsekoch 44. až 47. odôvodnenia rozhodnutia vyústili podľa názoru

dovolacieho súdu do jeho vnútornej rozpornosti, ktorú dovolací súd považuje za dôvod na vyslovenie porušenia základného práva dovolateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy, súčasťou ktorého je nepochybne aj požiadavka, aby sa súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu. Odvolací súd sa navyše v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, z odôvodnenia ktorého je zrejmé, že súd prvej inštancie posudzoval žalobcom uplatnený nárok podľa ustanovení Obchodného zákonníka, upravujúcich nároky z väd tovaru, teda stotožnil sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie napriek tomu, že žalobcom uplatnený nárok posúdil po právnej stránke odlišne. Za dôvodnú považoval dovolací súd aj námietku dovolateľa, že sa odvolací súd nevysporiadal so žalobcom namietaným odklonom súdu prvej inštancie od záverov, ku ktorým dospel znalec, vzhľadom na ktorý (podľa jeho názoru) právne posúdenie súdu absolútne nekorešponduje s výsledkami vykonaného znaleckého dokazovania. Dovolací súd, zhodne s dovolateľom, dospel k záveru, že ani rozsudok súdu prvej inštancie nie je vo vzťahu k aplikácii ním citovaných ustanovení Obchodného zákonníka presvedčivo odôvodnený a táto skutočnosť v konečnom dôsledku zakladá nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia. Súd prvej inštancie v súvislosti s vadami diela uvedenými v odseku 34. odôvodnenia bodoch 1 a 2 (neodstránená vada diela, ktorá sa týka odvádzania tepla z miestnosti NN-VN rozvádzača, VN transformátora invertorov, neodstránená vada diela, že realizované dielo nedodržiava predpísanú kompenzáciu účinníkov) síce konštatoval, že tieto reklamácie nešpecifikujú vady, iba odkazujú na výsledok, ktorý žalobca považuje za nedostatočný, dospel teda zrejme k záveru, že žalobca vady dostatočne nekonkretizoval, prípadne nepopísal ako sa vady prejavujú, urobil tak však bez toho, že by sa bol dôsledne vysporiadal s obsahom jednotlivých notifikácií väd (reklamácií väd), v ktorých žalobca podrobne popisuje spôsob, akým sa jednotlivé vady prejavujú. (napr. v notifikácií väd z 15. októbra 2010 v súvislosti s vadou označenou ako odvádzanie tepla z miestnosti žalobca uviedol, že automatická regulácia teploty s nasadenými klimatizačnými zariadeniami nie je spoľahlivá, v miestnosti NN-VN klimatizačné zariadenie negarantuje nastavenú teplotu, v miestnosti VN transformátora cirkulácia chladiaceho vzduchu vôbec nie je zabezpečená a navyše ani klimatizačné zariadenie negarantuje nastavenú teplotu, a v miestnosti invertorov klimatizačné zariadenie taktiež negarantuje nastavenú teplotu, atď.). Ak súd prvej inštancie iba stroho konštatoval, že žalobca vady nešpecifikoval bez vysporiadania sa s obsahom jednotlivých notifikácií (reklamácií) a ich príloh s údajmi žalobcu ako sa vady prejavujú, podľa názoru dovolacieho súdu takéto rozhodnutie nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku a vyvoláva relevantné pochybnosti o správnosti jeho záverov, že žalobca vady diela riadne nenotifikoval z dôvodu, ktorého zrejme žalobu ako nedôvodnú zamietol. Podľa názoru dovolacieho súdu sa súd prvej inštancie dôsledne nezaoberal ani existenciou ďalšej namietanej vady (silné elektromagnetické rušenie kamerového systému). Stručná citácia zo stanoviska dodávateľa invertorov spoločnosti ABB s. r. o. z jeho listu zo dňa 20. februára 2012, ktorým súd prvej inštancie svoj záver odôvodnil, nevyvracia podľa názoru dovolacieho súdu, bezpečným spôsobom existenciu žalobcom tvrdenej vady.

6. So zreteľom na uvedené dovolací súd konštatoval, že vo veci konajúce súdy v odôvodnení ich rozhodnutí (a to ani pri spojení rozsudkov súdu prvej inštancie a dovolacieho súdu) nenaplnili požiadavky plynúce zo základného práva žalobcu na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie zamietnutia žalobcom uplatneného nároku nemožno považovať za uspokojujúce. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzavrel, že postupom súdov teda došlo k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá porušenie práva oprávneného na spravodlivý súdny proces.

7. Ďalším rozsudkom Okresný súd Spišská Nová Ves č. k. 13Cb/11/2020-820 z 13. januára 2022 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 13Cb/11/2020-854 z 27. januára 2022 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 20.000,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci samej. Napokon rozhodol, že Slovenská republika má voči žalovanému právo na náhradu trov štátu v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnom skončení veci samej.

8. Súd prvej inštancie zamietol návrh na vykonanie doplnenia dokazovania za účelom zistenia prehrievania zariadenia ako aj návrh za účelom preukázania reálneho uskutočnenia prác na odstránení väd, nakoľko vykonanie takéhoto dokazovania by bolo podľa jeho názoru neúčelné, neúmerne by zvyšovalo trovy konania a pre konečné rozhodnutie súdu o predmete sporu sa mu javilo ako nepotrebné. Navyše mal súd za to, že toho času nie je možné zistiť, či dochádza k prehrievaniu zariadenia, nakoľko

túto vadu žalobca podľa svojich tvrdení žalobca opravil a od vykonania opráv už ubehol značný čas. Z rovnakého dôvodu zamietol a nebral do úvahy návrhy žalovaného na zisťovanie množstva vyrobenej elektrickej energie, prípadne množstva dodanej elektrickej energie, a ani výšku zisku žalobcu, nakoľko tieto skutočnosti podľa jeho názoru nijako nesúvisia s predmetom tohto konania a teda s tým, či dielo malo vady, či žalobca tieto vady reklamoval, či tieto vady na vlastné náklady odstránil za pomoci tretej osoby a či mu za existenciu týchto väd patrí primeraná zľava z ceny diela.

9. Ďalej súd prvej inštancie odcitoval ustanovenia § 536 ods. 1, § 554 ods. 1, § 551 ods. 1, 2, a 3, § 560 ods. 1, § 562 ods. 1 a 2, § 563 ods. 1, § 564, § 436, a § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka.

10. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že strany sporu dňa 26. februára 2010 platne uzavreli Zmluvu o dielo č. 23/2/2010, predmetom ktorej bola výstavba Fotovoltaickej elektrárne podľa projektovej dokumentácie ARCH.Č.: P1-1800-200, EČA:1800/10 s tým, že rozsah diela je totožný s rozsahom prác podľa cenovej ponuky. Z čl. II. tejto zmluvy vyplýva, že zhotoviteľ - žalovaný po ukončení diela zakreslí do realizačného projektu diela všetky zmeny podľa skutočného stavu vykonaných prác a túto dokumentáciu skutočného vyhotovenia diela odovzdá objednávateľovi pri preberacom konaní. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za to, že dielo nebolo vyhotovené podľa projektu uvedeného v zmluve o dielo,

11. Ďalej konštatoval, že z predložených listín tiež vyplynulo, že po spustení diela do skúšobnej prevádzky dňa 17. júla 2010 nedostatky zistené neboli. Uviedol, že vady diela nevyplývajú ani zo Zápisu o odovzdaní a prevzatí stavby zo dňa 30. júla 2010, nakoľko je v zápise konštatované, že dielo je bez väd.

12. Zo záverov znaleckého dokazovania súd zistil najmä to, že posúdením predložených podkladov bolo znalcom zistené, že pri vykonaní diela neboli zhotoviteľom - žalovaným naplnené všetky požiadavky vyhlášky č. 508/2009 Z. z., a to predložená technická dokumentácia nie je aktuálna a nezodpovedá skutočnosti (Príloha č. 29,30,31). Úradná skúška bola vykonaná pre inú transformačnú stanicu, ako je deklarovaná, projektová dokumentácia nie je aktuálna, chýba projekt vzduchotechniky, ktorý by riešil chladenie uvádzané v technickej správe SO 01. Súd tiež ďalej zistil, že chladenie 3. miestností nebolo vyriešené dobre, keďže podľa vyjadrení projektanta a dodávateľa žalobcu je čiastočne poddimenzované, pričom podľa záverov ustanoveného znalca má zvýšená teplota nepriaznivý vplyv na prevádzku elektronických komponentov a ich celkovú životnosť. Pokiaľ ide o elektromagnetické rušenie kamerového systému, v tejto časti znalec uviedol, že inštalované zariadenie nie je vhodné do daného prostredia.

13. Súd tak v predmetnom konaní posudzoval nárok žalobcu, ktorý si uplatnil žalobou doručenu súdu dňa 28. júna 2012, v rámci ktorej si uplatnil sumu 20.000,- eur ako aj náhradu trov konania. Súd sa pri svojom rozhodovaní plne stotožnil s dôvodmi vymáhania nároku na strane žalobcu, nakoľko mal za to, že žalovaný ako zhotoviteľ diela nedodrжал rozsah ako aj projektovú dokumentáciu v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo, ktorá bola podkladom zmluvného vzťahu strán sporu, dielo realizoval v rozpore s dokumentáciou, ktorá je súčasťou zmluvy o dielo a to bez toho, aby žalovaný v tomto konaní preukázal písomný súhlas žalobcu so zmenami pri realizácii diela. Tým spôsobom tak žalovaný podľa názoru súdu založil svoju zodpovednosť za vzniknuté vady, najmä čo sa týka nedostatkov v chladení. Zároveň súd poukázal na to, že boli inštalované iné súčiastky a to menič a výmenník vo vzťahu ku kosínus fí ako boli potrebné. Súd bol toho názoru, že žalovaný je osobou, ktorá nielenže vykonáva zhotovenie takéhoto diela v rámci svojho podnikateľského oprávnenia ale je aj osoba odborne zdatná, nakoľko samotní konatelia vo výsluchoch osvedčovali skutočnosti, že montovali niekoľko fotovoltaických elektrární, že mali skúsenosti a vedomosti o tom ako čo treba robiť. Argumentáciu žalovaného o tom, že k zmenám dochádzalo z dôvodu nedostatku materiálu či iných technických riešení pri montáži, ako aj z dôvodu nutnosti tzv. stihnúť uvedenie zariadenia do prevádzky s možnosťou podpísania dodávania energie za výhodných podmienok na obdobie ďalších rokov súd nemal zo strany žalovaného za preukázanú, súd tejto argumentácii neuveril a to aj s ohľadom na vykonaný dôkaz, ktorý navrhoval samotný žalovaný a to výsluch p. prof. X.Q., ktorý negoval argumentáciu žalovaného o náročnosti výstavby fotovoltaickej energie a potrebe konať urýchlene, keď sám svedok uviedol, že kapacitne väčšiu fotovoltaickú elektrárňu pri Košiciach bola iná firma spôsobilá postaviť do 3 či 5 dní. Súd vo vzťahu k tejto výpovedi nemal akékoľvek výhrady, dokonca svedok sám poukázal na to, že bol v zmluvnom vzťahu so žalobcom (vystupoval ako tichý spoločník), mal investované finančné prostriedky, sám uviedol, že došlo k vzájomnému vyporiadaniu finančných záväzkov a preto podľa názoru súdu jeho výpoveď nebola vo

vzťahu k stranám sporu zaujatá. Podľa názoru súdu svedok poukázal na to, že obdobie 6 či 7 mesiacov je obdobím dostatočne dlhým na to, aby žalovaný pri zhotovení diela nebol v ním prezentovanom tlaku, ktorý mal na neho údajne žalobca vyvíjať a to v súvislosti s potrebou včasného dokončenia diela a možnosti zazmluvnenia dodávok vyrobenej elektrickej energie.

14. V súvislosti s nerealizovaním diela podľa projektovej dokumentácie súd poukázal na to, že žalovaný nepreukázal, že k zhotoveniu diela nemalo dôjsť podľa dokumentácie, ktorá je súčasťou zmluvy o dielo, ale podľa neskoršie dohodnutých zmien, nakoľko zmenená projektová dokumentácia mala byť údajne podpísaná v apríli roku 2010, samotná zmluva bola podpísaná už vo februári tohto roku. Súd má preto za preukázané, že v rámci uzatvárania zmluvného vzťahu vstupovali strany sporu do tohto vzťahu na základe projektovej dokumentácie vypracovanej ku dňu podpisu zmluvy, ktorá bola súčasťou oferty a akceptácie, pričom následná projektová dokumentácia bez preukázania súhlasu zo strany objednávateľa - žalobcu nemôže byť považovaná za súčasť zmluvného vzťahu a to v dôsledku nepreukázania vôle zo strany objednávateľa zhotoviť dielo podľa nej. Už len zo samotného časového hľadiska je zrejmé, že dokumentácia podľa ktorej zrealizoval zhotovenie diela žalovaný v čase podpisu zmluvy neexistovala. V konaní žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by na nevhodnosť pokynov resp. obsahu dokumentácie žalobcu upovedomil, vyzval ho na odstránenie resp. zosúladenie stavu, ako ani to, že by následne došlo k uzavretiu dodatku k zmluve o dielo so zmenou rozsahu.

15. Vo vzťahu k vade kamerového systému súd uviedol, že žalovaný bol na zhotovenia aj tejto časti diela povinný v zmysle uzatvorenej zmluvy. Zo zmluvy o dielo žiadnym spôsobom nevyplýva, že by žalobca mal pri inštalácii kamerového systému dodať nejaký tovar, alebo že by sa na inštalácii mal podieľať výslovne uvedený subdodávateľ. Skutočnosť, že sa na zhotovení tejto časti diela mal podieľať syn žalobcu, túto súd považuje za nepodstatnú, nakoľko žiadna tretia osoba nie je v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo účastníkom zmluvného vzťahu, ktorý vznikol medzi stranami tohto sporu. Žalovaný sa preto nemohol žiadnym spôsobom zbaviť zodpovednosti za to, aké komponenty boli pri inštalácii kamerového systému použité, správnosti ich výberu a vhodnosti a najmä zodpovednosti za nefunkčnosť tohto systému. Práca subdodávateľa tak na túto zodpovednosť žalovaného voči žalobcovi nemá žiadny vplyv, hoci v pozícii subdodávateľa mala vystupovať osoba blízka žalobcovi. Skutočnosť uvádzaná samotným žalovaným resp. jeho právnym zástupcom, že žalovaný tieto práce na kamerovom systéme nekontroloval, považuje súd za preukázanie zodpovednosti žalovaného za existujúcu vadu, keďže žalovaný nekonal v súlade s povinnosťou vyplývajúcou vykonať dielo riadne a tým je založená jeho zodpovednosť. Naopak skutočnosť uvádzaná samotným žalovaným resp. jeho právnym zástupcom, že z tejto časti diela nemal žiadny zisk žalovaný súd považoval za irelevantné. Žalovaný mal aj v tejto časti postupovať odborne a starostlivo, prípadné vady a škody vykonaných prác mal uplatniť u subdodávateľa, resp. v súlade s zákonnou úpravou mal po obdržaní príp. nevhodných pokynov objednávateľa práce prerušiť, oboznámiť o nevhodnosti a ak by aj po týchto úkonoch žalobca trval na vykonaní jeho pokynov iba v takomto prípade by sa žalovaný zbavil svojej zodpovednosti, čo však žalovaný neučinil. Súd len pre úplnosť dodal že vzťah medzi žalovaným a treťou osobou nie je predmetom tohto sporu, žalovaný si nároky mal uplatniť v samostatnom konaní, a preto súd týmto tvrdeniam žalobcu nevenoval zvýšenú pozornosť.

16. Čo sa týka výšky požadovanej zľavy z ceny diela bol súd prvej inštancie v tomto smere toho názoru, že aj vzhľadom na vyčíslenia nákladov, ktoré žalovaný uhradil na odstránenie vzniknutých vád spolu v sume 32.273,94 eura, kde požadovaná zľava nedosahuje ani hodnotu jedného percenta ceny diela, je adekvátne a nebolo preto ani úvahou súdu sa zaoberať možnosťou moderácie výšky uplatnenej zľavy, nakoľko takto požadovanú výšku zľavy súd považoval za primeranú.

17. Vo vzťahu k preukázaniu samotnej existencie vád a ich odstránenia súd poukázal na to, že tieto skutočnosti začal žalovaný spochybňovať až v závere tohto konania, najmä v záverečnom prednese svojho právneho zástupcu, pričom súd tieto tvrdenia považoval za tendenčné a účelové, vykonané v snahe oddialiť rozhodnutie súdu v už aj tak dlho trvajúcim spore. Súd je preto toho názoru, že ak mal žalovaný dôkazy o neexistencii vád a o neexistencii opráv, mal tieto skutočnosti súdu preukázať včas, resp., navrhnuť dôkazy skôr.

18. V súvislosti s uplatnenou zľavou súd tiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. mája 2020, sp. zn. 3Obdo/3/2020, pričom podľa názoru súdu žalobca vyzval žalovaného na odstránenie vád včas a to dokonca opakovane, žalovaný na výzvy adekvátnym

spôsobom nereagoval, žalobca bol teda nútený realizovať odstránenie väd prostredníctvom tretej osoby, nakoľko najmä z dôvodu prehrievania mohlo dôjsť k značným škodám na diele a to z dôvodu nadmerného opotrebenia súčiastok. Súd preto dospel k záveru, že žalobca mal aj v zmysle citovaného rozhodnutia najvyšších súdnych autorít právo na primeranú zľavu z ceny diela.

19. O trovách konania súd rozhodol súd výrokom II tohto rozsudku podľa vyššie citovaného § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pretože mal žalobca úspech v celom svojom uplatnenom nároku. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

20. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 4Cob/100/2022-903 z 30. novembra 2023 potvrdil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 13Cb/11/2020-820 zo dňa 13. januára 2020 a doplniaci rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 13Cb/11/2020-584 zo dňa 27. januára 2022 a rozhodol, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

21. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v novom zložení senátu (pôvodným členom senátu JUDr. Vladimírovi Hribovi a JUDr. Janke Kočišovej funkcia sudcu zanikla) ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov.

22. Uviedol, že žalovaný podanie odvolania odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), h) CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené a odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny záver, že dielo, ktoré žalovaný ako zhotoviteľ vykonal pre žalobcu ako objednávateľa malo vady a že žalobca má nárok na primeranú zľavu z ceny diela. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonaným dôkazom. Odvolací súd dospel tiež k záveru, že súd prvej inštancie nezamietol taký návrh žalovaného na vykonanie dokazovania, ktorý mohol priniesť relevantné skutkové zistenia. Súd prvej inštancie tak nespôsobil sťaženie dôkaznej pozície žalovaného a ani sa nevzdialil želanej a nožnej miere zistenia skutkového stavu.

23. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, k odvolaniu žalovaného a k podstatným tvrdeniam strán sporu v tomto odvolacom konaní odvolací súd dodal, že žalovaný v odvolaní primárne namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie, že dielo malo vady.

24. Odvolací súd v súvislosti s tým poukázal na vady, ktoré žalobca listom zo dňa 15. októbra 2010 písomne vytýkal žalovanému a to:

1./ keď napätie VN vedenia vypadne, hlavný istič automaticky nezapína po obnovení napätia VN vedení. K zapínaniu hlavného ističa elektrárne je nutná ručná manipulácia, čo je v rozpore s vyjadreniami SSE - D k projektu,

2./ inventory po obnovení napätia po ustálení pomerov na VN strane a po uplynutí nastaveného času automatického zapínania, automaticky nenašartujú, je nutné ručné štartovanie,

3./ odvádzanie tepla z miestnosti: a) NN-VN rozvádzača, b) VN transformátora a c) invertorov je nevyhovujúce, neekonomické a automatická regulácia teploty s nasadenými klimatizačnými zariadeniami nie je spoľahlivá. V miestnosti NN-VN klimatizačné zariadenie negarantuje nastavenú teplotu, v miestnosti VN transformátora cirkulácia chladiaceho vzduchu nie je vôbec zabezpečená, klimatizačné zariadenie negarantuje nastavenú teplotu, v miestnosti invertorov klimatizačné zariadenie negarantuje nastavenú teplotu,

4./ dielo nedodržuje predpísanú kompenzáciu účinníka a

5./ napriek tomu, že počas výstavby žalobca pracovníkov žalovaného viackrát upozornil na nedodržanie predpísanej hĺbky uloženia kábla, spojovací kábel na spojenie merača intenzity vonkajšieho osvetlenia je uložený v zemi len v hĺbke cca 15 cm.

a tiež na vady, ktoré žalobca oznámil žalovanému oznámením zo dňa 17. októbra 2010 a to:

6./ chýba string monitoring,

8./ inventory často vypadávajú a nevedia optimálne spolupracovať priamo so slučkami panelov,

- 8./ káblový vývod na strane VN transformátora je neodborne namontovaný,
- 9./ hliníkové rámy solárnych panelov sú prichytené k pozinkovanému železnému profilu,
- 10./ kovové dvere na kioskovej trafostanici sú deformované,
- 11./ prepojovacie káble medzi solárnymi panelmi voľne visia,
- 12./ koberec na podlahe v NN - VN rozvádzači je nevyhovujúci,
- 13./ nie sú dodané technické dokumentácie a manuály k jednotlivým zariadeniam,
- 14./ nie je dodaný originál software k sledovaniu technických parametrov FVE.

25. Odvolací súd v nadväznosti na to upriamil pozornosť na obsah znaleckého posudku Ing. Daniela Hlubeňa, PhD. č. 12/2014 zo dňa 5. novembra 2014, v ktorom sa k žalobcom oznámeným vadám diela špecifikovaným v predchádzajúcom odseku tohto rozsudku vyjadril tak, že nie je jasné, prečo viaceré skutočnosti nie sú uvedené ako vady v zápisnici o prevzatí diela, keď museli byť zjavné už pri preberacom konaní (vady uvedené v bodoch 1, 2, 3, 6, 8 až 14). Ďalej znalec uviedol, že za účelom posúdenia, či klimatizácia z pohľadu výkonu bola navrhnutá správne, dal vypracovať návrh tohto chladenia autorizovanému stavebnému inžinierovi, ktorý svojim návrhom (chladiaci výkon pre trafostanicu 20,88 kW a 64,63 kW pre miestnosť so striedačmi) nezávisle potvrdil nedostatočné nadimenzovanie a že kompenzačný kondenzátor je predimenzovaný. Zdôraznil, že na záveroch predmetného znaleckého posudku č. 12/2014 znalec zotrval aj pri výsluchu na pojednávaní dňa 9. septembra 2021.

26. S poukazom na vyššie uvedené závery znalca odvolací súd uviedol, že nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že dielo nemalo vady. Porovnaním dosiahnutého výsledku vykonaného diela s jeho vlastnosťami v zmysle predmetu zmluvy bolo totiž znalcom, ktorý FVE za účelom vypracovania znaleckého posudku opakovane ohliadol, u jedenástich vád diela, ktoré žalobca oznámil žalovanému písomne listami zo dňa 15. októbra 2010 a 17. októbra 2010, konštatované, že tieto nedostatky/vady dielo má a malo už pri preberacom konaní dňa 30. júla 2010. Odvolací súd dodal, že zodpovednosť za vady, ktoré má dielo v čase jeho odovzdania, je s výnimkou vád uvedených v § 561 Obchodného zákonníka (spolupôsobenie vady objednávateľom diela) objektívna.

27. Ďalej uviedol, že podmienkou na uplatnenie nárokov z vadného plnenia je oznámenie vád diela a voľba nároku. Odvolací súd mal za to, že vady diela, ktorých existenciu potvrdil aj znalecký posudok č. 12/2014 žalobca oznámil žalovanému písomne listami zo dňa 15. októbra 2010 a 17. októbra 2010 a súčasne v nich priamo uviedol aj voľbu nároku - požadoval ich odstránenie.

28. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v listoch zo dňa 15. októbra 2010 a 17. októbra 2010 vady identifikoval takým spôsobom, že podrobne opísal, v čom sa vady prejavujú. Konkretizácia vád vykonaná žalobcom podľa odvolacieho súdu zabezpečila ich nezameniteľnosť s inými vadami. Rovnako jasná a určitá bola aj žalobcova voľba zodpovednostného nároku (nároky objednávateľa z vád diela sa primerane spravujú ustanoveniami upravujúcimi zodpovednosť za vady tovaru pri kúpnej zmluve podľa § 436 až § 441 Obchodného zákonníka). Žalobca tak preukázal splnenie notifikačnej povinnosti, keďže vyššie označené listy, ktoré žalovanému zaslal, je potrebné nepochybné považovať za oznámenie vád diela a riadne uplatnenie nárokov z vád diela, ktoré zákon objednávateľovi pri vadách diela priznáva.

29. Ďalej odvolací súd uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný vady písomne oznámené mu žalobcom dňa 15. októbra 2010 a 17. októbra 2010 neodstránil, brániac sa tým, že sa nejedná o vady, ale o vylepšenie projektu oproti schválenému technickému projektu, podľa ktorého došlo k výstavbe FVE a že sa nebráni tieto práce vykonať, ak si ich žalobca u žalovaného objedná a zaplatí za ne. Žalobca preto sám zabezpečil odstraňovanie vád diela, nakoľko uplatnenie nároku z jeho strany na odstránenie vád diela bolo u žalovaného ako zhotoviteľa diela bezúspešné.

30. Odvolací súd vyslovil názor, že so zreteľom na uvedené si žalobca uplatnil nárok na primeranú zľavu z ceny diela vo výške 20.000,- eur, pričom reálna cena odstránenia vád diela predstavovala 32.273,94 eura po práve. Žalobca ako objednávateľ diela má právo na primeranú zľavu z ceny diela pri porušení zmluvy o dielo, ktorá zodpovedá nákladom vyúčtovaným treťou osobou, lebo žalovaný ako zhotoviteľ diela včas neodstránil vady diela a navyše oznámil žalobcovi, že uplatnené vady diela neodstráni a odmieta, že žalobcom vytykané nedostatky vadami diela vôbec sú. Odvolací súd prisvedčil žalobcovi, že nemal dôvod vyčkávať s odstránením vád diela do právoplatného skončenia tohto sporu a bol nútený zakročiť preventívne (§ 415 Občianskeho zákonníka v spojení s § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a vady diela opraviť na vlastné náklady.

31. K námietkam žalovaného, týkajúcich sa ním navrhnutých dôkazov a to, aby žalobca predložil skutočný stav výroby elektrickej energie od spustenia FVE až po rok 2019 vrátane a predložil, koľko fakturoval odberateľovi elektrickej energie a koľko mu odberateľ elektrickej energie uhradil od spustenia až po rok 2019 vrátane, pričom tieto dôkazy mali preukazovať, že dielo bolo prevádzkované počas celého obdobia bez problémov a teda nie je to tak, ako uvádza súd prvej inštancie, že navrhované dôkazy s vecou nesúvisia, odvolací súd uviedol, že skutočnosť, že fotovoltaiická elektrárňa ako dielo dosahuje určité parametre v oblasti produkcie elektrickej energie neznamená, že dielo nevykazuje žalobcom namietané vady, keď aj závery znaleckého posudku č. 12/2014 deklarovali viacero väd diela. Preto postup súdu prvej inštancie označil za správny, keď vyššie označený návrh žalovaného na vykonanie dokazovania zamietol s odôvodnením, že nesúvisí s predmetom tohto konania a to otázkami, či dielo malo vady, či žalobca tieto vady reklamoval, či tieto vady na vlastné náklady odstránil pomocou tretej osoby a či mu za existenciu týchto väd patrí primeraná zľava z ceny za dielo.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

33. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) vyvodzujúc dôvodnosť aj prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, nakoľko mu súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V úvode dovolania dovolateľ opísal doterajší priebeh konania a uviedol, že sa v celom rozsahu nestotožňuje a to ani po skutkovej ani po vecnej ani po právnej stránke, s výrokmi Krajského súdu v Košiciach ako odvolacieho súdu v predmetnej právnej veci. Nesprávny procesný postup, ktorý mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva videl v tom, že sa súd nevysporiadal so zásadnými otázkami nastolenými žalovaným, hoci tieto boli kľúčové pre rozhodnutie súdu a ktoré spočívajú predovšetkým v nesprávnom postupe súdu pri hodnotení vykonaného dokazovania, v posune v nazeraní na otázku zodpovednosti za vady podľa Obchodného zákonníka, negovanie dohôd medzi podnikateľmi, ktorých zmluvná voľnosť je daná a povinnosť reklamovať vady včas a riadne. Žalovaný je však toho názoru, že súd prvého stupňa ako aj súd odvolací neposudzovali dielo v celosti a rozhodovali aj v rozpore s vykonaným znaleckým dokazovaním. Pri poznaní veci vo vzájomných súvislostiach nemožno totiž konštatovať, že dielo má vady a že nebolo preukázané, že došlo k písomnému súhlasu so zmenami pri realizácii diela. Poukázal na to, že z doterajšej súdnej praxe a Obchodného zákonníka je zrejmé, že Obchodný zákonník nestanovuje obligatórne písomnú formu zmluvy o dielo. Je zodpovednosťou zmluvných strán (subjektov obchodnoprávneho vzťahu) či sa slobodne rozhodnú pre ústnu formu zmluvy, alebo písomnú formu zmluvy, pričom v tejto súvislosti musia strany znášať riziko dôkaznej núdze v prípadnom spore, ak sa rozhodli pre formu ústnu, alebo pre písomnú úpravu len v niektorých aspektoch ich zmluvného vzťahu. Konštatoval, že prejav vôle zmluvných strán podľa jeho názoru nemožno zúžiť len na tvrdenie, že strany mali záujem zhotoviť dielo podľa projektovej dokumentácie, ale aj podľa položkovitej cenovej ponuky, a podľa predmetu plnenia tak, ako je definovaná v článku II. bod 2. Vyslovil názor, že sa súd riadil nesprávnou úvahou ak nadriadil jeden článok zmluvy nad druhý a ten, ktorý vyhovuje žalobcovi definoval ako základ nároku pre uplatnenie zľavy z ceny diela. To, čo bolo dohodnuté v zmluve o dielo a to konkrétne v čl. II. bod. 2 a v cenovej ponuke bolo aj realizované a tento fakt potvrdil aj samotný znalec, keď v znaleckom posudku č. 12/14 Ing. Daniela Hlubeňa PhD., uviedol, že „Podľa zápisu o odovzdaní a prevzatí diela zo dňa 30. júla 2010, dielo bolo realizované a prevzaté podľa koncepcie obsiahnutej v bode 2 zmluvy o dielo č. 23/2/2010“. Uviedol, že žalovaný poukazoval na to, že táto zmena konceptu oproti projektovej dokumentácii bola na základe zhodného prejavu zmluvných strán, pretože samotný žalobca už nemal záujem riešiť zmenu stavebného povolenia a súhlasil, aby sa dielo realizovalo v rozsahu podľa cenovej ponuky, ako aj dohodnutého predmetu plnenia tak, aby nemusel zasahovať do projektovej dokumentácie, ktorá bola súčasťou stavebného povolenia. Vyslovil názor, že na takúto dohodu predsa nie je nutné uzatvárať ďalšiu písomnú dohodu o zmenách, keď už tieto zmeny boli dohodnuté v samotnej zmluve o dielo. Konštatoval, že znalec vo svojom znaleckom posudku de facto neurčil žiadne vady, ktoré by vyplývali z listov, ktoré žalobca pôvodne označil ako reklamácie, či už zo dňa 15. októbra 2010 alebo 17. októbra 2010, ale aj v listoch zo dňa 25. januára 2012 a 23. apríla 2012. Znalec už v roku 2014 konštatoval, že prípadné vady uvádzané žalobcom v týchto listoch museli byť zjavné už pri preberacom konaní, v preberacom konaní však takéto vady uvedené neboli. Naopak, v zápise o odovzdaní a prevzatí budovy, alebo stavby zo dňa 30. júla 2010 sa neuvádzajú žiadne vady a nedorobky, ale uvádza sa odkaz na projektovú dokumentáciu, ktorá vyplynula zo zmeny dodávanej technológie pri realizácii v zmysle čl.

II. bod 2 zmluvy o dielo a cenovej ponuky a bola nutná pre ďalšie schvaľovacie procesy pre schválenie diela do prevádzky. Namietal, že súd vady, podľa znalca známe už pri odovzdaní diela akceptoval aj napriek tomu, že neboli oznámené bez zbytočného odkladu potom, čo mohli byť zistené a zistené mohli byť už pri odovzdávaní diela. Súd prvého stupňa konštatoval v odôvodnení rozsudku existenciu vád, ktoré majú odôvodňovať uplatnenú zľavu z ceny diela a tieto vady ustálil na tom základe, že sa dielo realizovalo v rozpore s projektovou dokumentáciou a s prihliadnutím na to mali byť inštalované iné súčiastky a odvolací súd si tento argument osvojil s jednoduchým odôvodnením, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol zistený správny záver, že dielo, ktoré žalovaný ako zhotoviteľ vykonal pre žalobcu malo vady.

34. Imanentnou súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu je i právo na riadny spravodlivý proces a v rámci neho i právo účastníka súdneho konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov s obranou proti takému uplatneniu (porov. III. ÚS 209/04, III. ÚS 271/05, III. ÚS 95/06). Žalovaný videl porušenie práva na spravodlivý proces v postupe odvolacieho súdu, ktorý nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa požiadavku objasnenia skutkového a právneho základu. Nesprávne právne posúdenie veci spočíva v tom, že súd napriek písomne uzavretej zmluve o dielo konštatoval, že toto dielo má vady a to s poukazom na to, že nebolo realizované v zmysle projektovej dokumentácie napriek tomu, že podľa dohodnutých podmienok bol predmet plnenia jasne, zrozumiteľne a taxatívne vymedzený s detailmi dohodnutých podmienok v cenovej ponuke, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o dielo a napriek tomu postačovala pre rozhodnutie len skutočnosť, že súd resp. súdy požadovali aj písomné dojednanie zmeny zmluvných podmienok, ktoré žalovaný údajne nepreukázal, pritom bolo zrejmé, že takáto zmena podmienok zhotovenia diela je obsiahnutá v samotnej zmluve o dielo.

35. Vychádzajúc z uvedeného dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol, eventuálne, aby dovolací súd rozsudky obidvoch vo veci konajúcich súdov zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca a vo vyjadrení navrhol dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť. Vo vyjadrení poukázal na druhý paralelne prebiehajúci spor medzi stranami v ktorom bol žalobca v dovolacom konaní úspešný, poukazujúc na závery uvedené v uznesení NS SR zo dňa 27. mája 2020 sp. zn. 3Obdo/3/2020, publikované pod R 59/2020. Mal za to, že uvedené rozhodnutie NS SR je aplikovateľné aj v danom prípade. Odhliadnuc od uvedeného poukázal žalobca na to, že realizovaný opakovaný výsluch znalca Ing. Daniela Hlubeňa PhD., na pojednávaní dňa 9. septembra 2021 ku ktorému sa rozsiahlo vyjadril v podaní zo dňa 23. septembra 2021 a ani výsluch prof. Ing. J. X. PhD., na pojednávaní zo dňa 13. decembra 2021 nijakým spôsobom neovplyvnil a nespochybnil zákonnosť a správnosť postupu žalobcu pri reklamovaní vád diela (na čo poukázal aj dovolací súd) pasivitu žalovaného pri odmietnutí reklamácie (čo priznáva aj sám žalovaný), závery znaleckého posudku, ktoré deklarujú viacero závažných vád diela v súvislosti s čím upriamil pozornosť na skutočnosť, že znalec na pojednávaní jednoznačne uviedol: „Trvám na záveroch znaleckého posudku“ (str. 5 zápisnice zo dňa 9. septembra 2021). Žalobca vo vyjadrení opakovane poukázal na zásadné závery vyslovené znalcom v znaleckom posudku.

36. Vyslovil názor, že zodpovednosť za ľahostajné a mimoriadne nekorektné obchodné správanie žalovaného po odovzdaní diela a inkasovaní kúpnej ceny za jeho zhotovenie musí ísť jednoznačne na ťarchu žalovaného. Poškodený žalobca sa preto osobitne domáhal, aby súd posúdil konanie žalovaného aj cez prizmu dobrých mravov podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení so zásadami poctivého obchodného styku (§ 265 Obchodného zákonníka) a súkromnoprávnymi zásadami neminem laedere (nikoho nepoškodzovať) a pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať). V súlade s princípom hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 CSP) odkázal vo zvyšku na jeho predchádzajúce písomné a ústne vyjadrenia. Zdôraznil, že nemožno opomenúť, že dielom je fotovoltaická elektrárňa, ktorej cena presahovala 3.000.000,- eur a musí byť pritom v 100 % stave. Uviedol, že sa reálne (obozretne) obával, že by v dôsledku nekvalitne vyhotoveného diela, mohlo dôjsť k vzniku majetkovej škody (napr. riziko požiaru) ale aj riziko ohrozenia životov zamestnancov elektrárne, prípadne ekologická škoda.

37. Uplatnený nárok na zľavu z kúpnej ceny diela (20.000,- eur s prísl.) považuje za primeraný a plne dôvodný a to v súlade aj so staršou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu SR (napr. uznesenie NS SR zo dňa 23. septembra 2010 sp. zn. 1Co/3/2009 alebo uznesenie NS SR zo dňa 25. januára 2012 sp. zn. 2Obdo/21/2010).

38. Záverom uviedol, že počas súdneho konania preukázal, že žalovaný nerealizoval dielo podľa projektovej dokumentácie, na ktorú bola zmluva podpísaná, vypracovával realizačný projekt realizácie stavby a dokončil ho až po realizácii diela, pričom tento nebol s nikým pred a počas realizácie diela konzultovaný a riadne schválený, a robil zásadné technické zmeny na diele oproti pôvodnému projektu a to bez technických výpočtov, ako napr. namietané chladenie celej trafostanice, ktoré technické riešenie do dnešného dňa nepodložil hodnovernými výpočtami a schváleným projektom. Keďže žalovaný nereagoval na opakované reklamácie, jednotlivé vady diela (po tom čo boli zistené po spustení prevádzky elektrárne) bol žalobca nútený bezodkladne odstrániť na vlastné náklady vrátane vyhotovenia projektovej dokumentácie s technickými výpočtami a de facto prerábaním celého chladenia trafostanice. Opakovane poukázal na to, že znalec jednoznačne potvrdil poddimenzovanie chladenia celej trafostanice.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

40. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

41. Podľa ust. § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

42. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom odvolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky odvolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

43. Dovolateľ v dovolaní ako dôvod, z ktorého vyvodzuje jeho prípustnosť a dôvodnosť uvádza ustanovenie § 420 písm. f) CSP, keď v dovolaní poukazuje na vady odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré označil za nedostatočné.

44. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

45. Podstatou dovolania je námietka arbitrárnosti odôvodnenia rozsudkov súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu dotýkajúcej sa otázok hodnotenia vykonaného dokazovania, nazerania na zodpovednosť za vady, negovanie dohôd medzi podnikateľmi, povinnosti reklamovať vady včas a riadne.

46. V napadnutých uzneseniach najvyšší súd nevidel vadu zmätočnosti v nedostatočnosti ich odôvodnení, berúc do úvahy predovšetkým odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré spoločne s rozsudkom odvolacieho súdu tvoria jeden celok. Odvolací súd sa pritom neobmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 2 CSP, ale

doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia aj ďalšie dôvody týkajúce sa oznámenia vád diela a voľby nároku ako aj samostatnej existencie vád diela. Vyjadril sa aj k súdom prvej inštancie nevykonanému, žalovaným navrhovanému doplneniu dokazovania. Všeobecný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí zaoberať všetkými odvolacími námietkami strany sporu, pretože je postačujúce, ak sa zaoberá len tými odvolacími námietkami, ktoré sú rozhodujúce (kľúčové pre rozhodnutie vo veci samej. Odvolací súd k rozhodujúcim (kľúčovým) odvolacím námietkam žalovaného uviedol svoju argumentáciu v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a vyplývajúcim z obsahu spisu.

47. V súvislosti s námietkami dovolateľa, týkajúcimi sa nevykonania dokazovania, dovolací súd poukazuje na ustálený názor najvyššieho súdu, podľa ktorého v zásade platí, že nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (napr. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Je pravdou, že tento záver nemožno absolutizovať (viď napr. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/105/2019 z 28. novembra 2019 a uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 557/2020 z 10. novembra 2020) podľa ktorého porušenie práva na spravodlivé súdne konanie môže spočívať aj v deficitoch dokazovania (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie práva zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.). Podľa názoru dovolacieho súdu v prejednávanej právnej veci nevyhovenie návrhu žalovaného na doplnenie dokazovania nemalo za následok, že by konanie pred okresným a krajským súdom bolo zmätočné a závery súdov neudržateľné, resp. nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie vychádzal predovšetkým zo záverov znaleckého posudku č. 12/2014 z 5. novembra 2014 vyhotoveného na podnet súdu znalcom Ing. Danielom Hlubeňom PhD., pričom tento bol súdom prvej inštancie aj na pojednávaní dňa 9. septembra 2021 vypočutý a zotrval na záveroch znaleckého posudku s tým, že mu nie sú známe skutočnosti pre ktoré by mal tieto meniť (str. 5 zápisnice z pojednávania z 9. septembra 2021). Súd vychádzal aj z výpovede svedka prof. Ing. J. X. dňa 13. decembra 2021. Súd prvej inštancie riadne odôvodnil nevyhovenie návrhu na doplnenie dokazovania (ods. 40. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) a jeho odôvodnenie doplnil odvolací súd (ods. 59. odôvodnenia jeho rozsudku). Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie upriamil pozornosť na závery znaleckého posudku, dôkaz ktorý obidva sudy považovali za rozhodujúci z ktorých nepochybne vyplýva, že dielo vady/nedostatky má. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku reagoval aj na námietku žalovaného o nedoplnení dokazovania, keď konštatoval, že samotná skutočnosť, že fotovoltaická elektrárň dosahuje ako dielo určité parametre v oblasti produkcie elektrickej energie ešte neznamená, že dielo nevykazuje žalobcom namietané vady, poukazujúc pritom na závery znaleckého posudku. Skutočnosť, že znalec konštatoval, že viaceré vady museli byť zjavné už pri preberacom konaní nemožno interpretovať tak, ako to urobil žalovaný, že znalec vo svojom posudku de facto neurčil žiadne vady, nakoľko v preberacom konaní žiadne takéto vady uvedené neboli. Táto skutočnosť neznamená neexistenciu vád, ale mohla mať za následok nepriznanie objednávateľovi práva z vád diela v zmysle § 562 v spojení s § 428 Obchodného zákonníka po tom, čo by to zhotoviteľ namietol v súdnom konaní. V danom prípade žalovaný túto skutočnosť nenamietal, hoci sudy vychádzali predovšetkým zo znaleckého posudku Ing. Daniela Hlubeňa, PhD., ktorý niektoré vady identifikoval ako také, že museli byť jednoznačne zjavné už pri preberacom konaní, z dôvodu ktorého sa odvolací súd nemohol touto námietkou zaoberať.

48. Nevykonanie dôkazu navrhovaného účastníkom konania samo o sebe neznamená, že došlo k zvýhodneniu druhej strany konania, ak na takýto postup bol zákonný dôvod a príslušný súd tento postup aj legitímne zdôvodnil, ako tomu je podľa názoru dovolacieho súdu v súdnej veci.

49. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s rozhodnutiami súdov oboch inštancií a názormi v nich vyjadrenými neznamená, že sa jedná o nedostatočne odôvodnené rozhodnutia súdov nižšej inštancie, pretože súd nie je povinný rozhodnúť v súlade so skutkovými a právnymi názormi strán sporu. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany v spore. Dovolací súd nie je „tretou inštanciou“, ktorá by bola oprávnená opätovne preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

50. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f) CSP nie je procesné daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

51. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP). Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje § 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.